

Asia: VN/5492/2024

Valtioneuvoston asetus rakentamisen suunnittelutehtävien ja työnjohtotehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä sekä tehtävissä edellytettävistä koulutuksista

1 Luku Yleiset säännökset

Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry kiittää mahdollisuudesta lausua kantansa valtioneuvoston asetuksesta rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä sekä tehtävissä edellytettävistä koulutuksista.

RIA ry edustaa 8300 rakennusmestaria, rakennusinsinööriä tai rakennusarkkitehtiä, jotka toimivat rakennusalalla.

Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry esittää, että asetukseen tulisi lisätä erityisalojen betoni-, puu-, teräs-, pohja- ja kalliorakenteiden työnjohtajat. Erityisalojen työnjohtajan pätevyudet tulee linjata asetuksessa. Näin vältetään pätevyyden toteamisessa tarpeettomat epätietoisuudesta aiheutuvat tulkinnat. Erityisalojen työnjohtajien pätevöittämisestä on alalla pitkä kokemus ja valmiit olemassa olevat koulutus- ja pätevyysvaatimukset. Minimissään asetukseen tulisi kirjata, että nyt lausunnolla olevan asetuksen vaativuusluokkia ja koulutusvaatimuksia voidaan soveltaa em. erityisalojen työnjohtajien pätevyysiin.

Rakentamisen suunnittelutehtävissä toimivien henkilöiden osalta tulee vaatimus pakollisten pätevyyksien hankkimiseksi. RIA ry:n mielestä ympäristöministeriön valtuuttaman toimielimen myöntämä pätevyystodistus on hyvä ja sujuvoittaa todennäköisesti rakennusvalvonnan prosessia. RIA ry esittää, että pätevyystodistuksen hinta tulee pitää kohtuullisena niin, että se on taloudellisesti järkevää hakijoille, joiden pätevyyskoulutusta ja -todistusta ei työnantaja kustanna (esim. nuoret yksityisyrittäjät).

Vaikka kokemusvaatimukset eivät kuulu tämän asetuksen piiriin, haluaa RIA ry korostaa, että kaikissa suunnittelutehtävien vaativuusluokissa toimimisen edellytys tulee olla koulutuksen ohella työkokemus. Rakentamislain 82 § määrittää rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijan kelpoisuusvaatimukset. Aiempaa kokemusta edellytettäisiin jatkossa vain vaativassa, erittäin vaativassa ja poikkeuksellisen vaativassa suunnittelutehtävissä. Työkokemus rakennusalalta on ensiarvoisen tärkeää suunnittelutyön merkityksen ymmärtämiseksi kokonaisvaltaisesti rakennushankkeen alkumetreiltä aina sen elinkaaren päähän. Suunnittelu- niin kuin työnjohtotehtävienkin hallittu ja ammattimainen läpivienti hankkeissa edellyttää tietotaitoa sekä kykyä soveltaa aiemmista hankkeista saadusta kokemuksesta samoin kuin ammattialan tiedoista, ohjeista ja normeista.

Näemme myös tärkeänä, että kaikkien suunnittelualojen poikkeuksellisen vaativien suunnittelutehtävien koulutusvaatimukseen tulee kirjata olemassa olevien pätevyyksien kelpoisuus siirtymäsäännöksen perusteella.

Kohtaa 2 voi olla tarpeen täydentää tai selventää laajemmin. "...yksinkertaisia työmenetelmiä...." voi olla käytännössä hankala tulkita. RIA ry ehdottaa kirjaukseksi esim. "2) rakennusyössä käytetään kulloinkin yleisesti käytössä olevia ja yksinkertaisia työmenetelmiä sekä teknisiä ratkaisuja".

42 § Vastaavan työnjohtajan poikkeuksellisen vaativa työnjohtotehtävä

Kohdassa 4 voi olla tarpeen harkita "vaikea" sanan käyttöä. RIA ry:n ehdotuksena on korvata se sanalla "vaativa". Vaikean määritelmä on selkeästi avoimempi kuin vaativan, jolla voidaan viitata suurta taitoa edellytettävään tehtävään tai työhön.

Yleisesti haluamme kommentoida, että jos tavanomaisen ja vaativan työnjohtotehtävän osalta viitataan rakennuksen korkeuteen kerroksina, olisi se hyvä mainita kerrosmääränä myös "erittäin vaativa" sekä "poikkeuksellisen vaativa" luokkien osalta. Asetusluonnoksen kirjaus voi aiheuttaa tulkinnanvaraa kerrosmäärän ja korkeuden tulkinnan osalta näissä luokissa. Milloin rakennus on erittäin korkea ja milloin poikkeuksellisen korkea? Esimerkiksi luvuissa 11 ja 12 on käytetty tiettyä kerrosmäärää korkeuden määrittämisessä.

11 Luku Kvv-työnjohtajan työnjohtotehtävien vaativuus

Ei kommentteja.

12 Luku Iv-työnjohtajan työnjohtotehtävien vaativuus

Ei kommentteja.

13 Luku Suunnittelutehtävässä edellytettävä koulutus

Kommentit lukuun 13

14 Luku Voimaantulo

Kommentit pykälään 55 Voimaantulo

LIITTEET

Kommentit liitteeseen 1, Koulutusvaatimukset rakennussuunnittelutehtävissä

RIA ry korostaa, että poikkeuksellisen vaativassa rakennussuunnittelutehtävässä edellytettävää rakennussuunnittelun ylempää AMK koulutusta ei ole Suomessa tutkintonimikkeenä, eikä sellaista koulutusta myöskään ole tarjolla Suomessa. Koulutusvaatimuksen mahdollistamiseksi sekä yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi RIA ry katsoo, että rakennusarkkitehteille suunnattu ylempi AMK-tutkinto tulisi käynnistää mahdollisimman pian ja opintopaikkoja tulisi saada riittävässä määrin tulevaisuuden osaajatarpeen kattamiseksi.

Vaativassa, erittäin vaativassa sekä poikkeuksellisen vaativassa rakennussuunnittelutehtävässä määritelty "muun soveltuvan ja edellä lueteltuja vastaavan tutkinnon" tulkinta jää avoimeksi. Mitkä tutkinnot täyttävät tämän vaatimuksen?

Kommentit liitteeseen 2, Koulutusvaatimukset kantavien rakenteiden suunnittelutehtävissä

Koulutusvaatimusten osalta RIA ehdottaa, että erillisenä mainittaisiin teksti "rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan" joko omana kohtana listauksessa tai ehtona kaikkien mainittujen tutkintojen osalta ennen

tutkintoa. Esimerkkinä: ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan insinööri ylempi AMK-tutkinnon”. Nyt koulutusvaatimuksen voidaan tulkita olevan osoitettu lähinnä diplomi-insinööreille. Vaihtoehtoisesti voisi mainita ennen listausta kuten Liitteessä 11 koulutusvaatimusten osalta: ”Suunnittelija on suorittanut tehtävään soveltuvan rakentamisen tai tekniikan alan tutkinnon, joka on vähintään:” (vaativan, erittäin vaativan sekä poikkeuksellisen vaativan suunnittelutehtävän osalta).

Kommentit liitteeseen 3, Koulutusvaatimukset pohjarakenteiden suunnittelutehtävissä

Koulutusvaatimusten osalta RIA ry ehdottaa, että erillisenä mainittaisiin teksti ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan” joko omana kohtana listauksessa tai ehtona kaikkien mainittujen tutkintojen osalta ennen tutkintoa. Esimerkkinä: ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan insinööri ylempi AMK-tutkinnon”. Nyt koulutusvaatimuksen voidaan tulkita olevan osoitettu lähinnä diplomi-insinööreille. Vaihtoehtoisesti voisi mainita ennen listausta kuten Liitteessä 11 koulutusvaatimusten osalta: ”Suunnittelija on suorittanut tehtävään soveltuvan rakentamisen tai tekniikan alan tutkinnon, joka on vähintään:” (vaativan, erittäin vaativan sekä poikkeuksellisen vaativan suunnittelutehtävän osalta).

Kommentit liitteeseen 4, Koulutusvaatimukset kalliorakenteiden suunnittelutehtävissä

Koulutusvaatimusten osalta RIA ry ehdottaa, että erillisenä mainittaisiin teksti ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan” joko omana kohtana listauksessa tai ehtona kaikkien mainittujen tutkintojen osalta ennen tutkintoa. Esimerkkinä: ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan insinööri ylempi AMK-tutkinnon”. Nyt koulutusvaatimuksen voidaan tulkita olevan osoitettu lähinnä diplomi-insinööreille. Vaihtoehtoisesti voisi mainita ennen listausta kuten Liitteessä 11 koulutusvaatimusten osalta: ”Suunnittelija on suorittanut tehtävään soveltuvan rakentamisen tai tekniikan alan tutkinnon, joka on vähintään:” (vaativan, erittäin vaativan sekä poikkeuksellisen vaativan suunnittelutehtävän osalta).

Kommentit liitteeseen 5, Koulutusvaatimukset ilmanvaihdon suunnittelutehtävissä

Koulutusvaatimusten osalta RIA ry ehdottaa, että erillisenä mainittaisiin teksti ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan” joko omana kohtana listauksessa tai ehtona kaikkien mainittujen tutkintojen osalta ennen tutkintoa. Esimerkkinä: ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan insinööri ylempi AMK-tutkinnon”. Nyt koulutusvaatimuksen voidaan tulkita olevan osoitettu lähinnä diplomi-insinööreille. Vaihtoehtoisesti voisi mainita ennen listausta kuten Liitteessä 11 koulutusvaatimusten osalta: ”Suunnittelija on suorittanut tehtävään soveltuvan rakentamisen tai tekniikan alan tutkinnon, joka on vähintään:” (vaativan, erittäin vaativan sekä poikkeuksellisen vaativan suunnittelutehtävän osalta).

Kommentit liitteeseen 6, Koulutusvaatimukset kiinteistön vesi- ja viemärlaitteiston suunnittelutehtävissä

Koulutusvaatimusten osalta RIA ry ehdottaa, että erillisenä mainittaisiin teksti ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan” joko omana kohtana listauksessa tai ehtona kaikkien mainittujen tutkintojen osalta ennen tutkintoa. Esimerkkinä: ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan insinööri ylempi AMK-tutkinnon”. Nyt koulutusvaatimuksen voidaan tulkita olevan osoitettu lähinnä diplomi-insinööreille. Vaihtoehtoisesti voisi mainita ennen listausta kuten Liitteessä 11 koulutusvaatimusten osalta: ”Suunnittelija on suorittanut tehtävään soveltuvan rakentamisen tai tekniikan alan tutkinnon, joka on vähintään:” (vaativan, erittäin vaativan sekä poikkeuksellisen vaativan suunnittelutehtävän osalta).

Kommentit liitteeseen 7, Rakennusfysikaalisten suunnittelutehtävien koulutusvaatimukset

Koulutusvaatimusten osalta RIA ry ehdottaa, että erillisenä mainittaisiin teksti ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan” joko omana kohtana listauksessa tai ehtona kaikkien mainittujen tutkintojen osalta ennen tutkintoa. Esimerkkinä: ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan insinööri ylempi AMK-

tutkinnon”. Nyt koulutusvaatimuksen voidaan tulkita olevan osoitettu lähinnä diplomi-insinööreille. Vaihtoehtoisesti voisi mainita ennen listausta kuten Liitteessä 11 koulutusvaatimusten osalta: ”Suunnittelija on suorittanut tehtävään soveltuvan rakentamisen tai tekniikan alan tutkinnon, joka on vähintään:” (vaativan, erittäin vaativan sekä poikkeuksellisen vaativan suunnittelutehtävän osalta).

Kommentit liitteeseen 8, Koulutusvaatimukset kosteusvaurion korjaustyön suunnittelutehtävissä

Koulutusvaatimusten osalta RIA ry ehdottaa, että erillisenä mainittaisiin teksti ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan” joko omana kohtana listauksessa tai ehtona kaikkien mainittujen tutkintojen osalta ennen tutkintoa. Esimerkkinä: ”rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan insinööri ylempi AMK-tutkinnon”. Nyt koulutusvaatimuksen voidaan tulkita olevan osoitettu lähinnä diplomi-insinööreille. Vaihtoehtoisesti voisi mainita ennen listausta kuten Liitteessä 11 koulutusvaatimusten osalta: ”Suunnittelija on suorittanut tehtävään soveltuvan rakentamisen tai tekniikan alan tutkinnon, joka on vähintään:” (vaativan, erittäin vaativan sekä poikkeuksellisen vaativan suunnittelutehtävän osalta).

Kommentit liitteeseen 9, Koulutusvaatimukset akustiikan suunnittelutehtävissä

RIA ry ehdottaa tarkennettua tekstiä ennen listausta kuten Liitteessä 11 koulutusvaatimusten osalta: ”Suunnittelija on suorittanut tehtävään soveltuvan rakentamisen tai tekniikan alan tutkinnon, joka on vähintään:” (vaativan, erittäin vaativan sekä poikkeuksellisen vaativan suunnittelutehtävän osalta).

Kommentit liitteeseen 10, Koulutusvaatimukset maisemarakennussuunnittelutehtävissä

Ei kommentteja.

Kommentit liitteeseen 11, Koulutusvaatimukset vastaavan työnjohtajan työnjohtotehtävissä

Ei kommentteja.

Kommentit liitteeseen 12, Koulutusvaatimukset kvv-työnjohtajan työnjohtotehtävissä

Ei kommentteja.

Kommentit liitteeseen 13, Koulutusvaatimukset iv-työnjohtajan työnjohtotehtävissä

Ei kommentteja.

PERUSTELUMUISTIO

Pitäisikö puu-, betoni- ja teräsrakenteille olla sama vaativuus vai onko puurakentamista tarpeen säädellä tiukemmin?

RIA ry:n mielestä puurakentamista ei ole tarpeen säädellä tiukemmin ja sama vaatimus on kannatettava. Tällöin voidaan saada poikkeuksellisen vaativan suunnittelun piiriin harkitummin puurakennuskohteita tulevaisuudessa.

Mitä konkreettisia esimerkkejä ehdottaisitte perustelumuiستion seuraaviin kohtiin:

19 § Erittäin vaativa ilmanvaihdon suunnittelutehtävä

24 § Erittäin vaativa kiinteistön vesi- ja viemärlaitteiston suunnittelutehtävä

32 § Erittäin vaativa akustiikan suunnittelutehtävä

41 § vastaavan työnjohtajan erittäin vaativa työnjohtotehtävä

Muut kommentit perustelumuistioon

Helsingissä 30.08.2024

Kirsi Mettälä
Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry
toimitusjohtaja